JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA

UPIMAJI WA KITAIFA WA KIDATO CHA PILI

015 ELIMU YA DINI YA KIISLAMU

Muda: Saa 2:30 **MAJIBU** **Mwaka: 2015**

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu A, B na C zenye jumla ya maswali **saba.**
2. Jibu maswali yote.
3. Andika kwa kutumia kalamu ya wino wa **bluu** au **mweusi**

1. Chagua jibu sahihi na andika herufi yake katika kisanduku.

i) Miongoni mwa sababu za kukataliwa Hadithi maudhui ni
A. Hadithi kuonyesha matamanio ya nafsi ya baadhi ya watu.
B. Wapokezi wake si maswahaba mashuhuri.
C. Matini ya Hadithi haijitoshelezi kimaana.
D. Wapokezi wake si katika Answar.
Jibu: A. Hadithi kuonyesha matamanio ya nafsi ya baadhi ya watu.
Sababu: Hadithi maudhui huchukuliwa kama za uwongo kutokana na dhamira mbaya ya wapokezi waliozitunga kwa matamanio yao.

ii) Katika usomaji wa Qur'an, Wau-Saakin inakuwa herufi ya madda iwapo
A. Herufi ya nyuma inakuwa na fat-ha.
B. Herufi ya nyuma inakuwa na dhumma.
C. Herufi ya nyuma inakuwa na kasra.
D. Herufi ya nyuma inakuwa na id-ghaam.
Jibu: D. Herufi ya nyuma inakuwa na id-ghaam.
Sababu: Id-ghaam huunganisha sauti ya Wau-Saakin na herufi inayofuata kwa utulivu wa sauti na uendelevu wa madda.

iii) Moja kati ya sifa za mitume wote wa Allah (S.W) ni
A. Walizaliwa na baba mmoja, Adam (A.S).
B. Hawakuliwa hata mmoja.
C. Hawakuwahi kufanya dhambi.
D. Hawakuathiriwa na mazingira yao.
Jibu: C. Hawakuwahi kufanya dhambi.
Sababu: Mitume wote wa Allah (S.W) walilindwa na Mwenyezi Mungu dhidi ya kufanya dhambi (ismah).

iv) Zifuatazo ni ruhusa za kutayamamu kwa Muislamu isipokuwa
A. Kuogopa wanyama wakali.
B. Ugonjwa usioruhusu kutumia maji.
C. Kuwa safarini na kukosa maji ya kutumia.
D. Kukosekana maji.
Jibu: A. Kuogopa wanyama wakali.
Sababu: Kuogopa wanyama wakali si kigezo kinachoruhusu kutayamamu.

v) Mfuatano sahihi wa mitume kwa kuletwa kwao hapa ulimwenguni ni
A. Idrisa (A.S), Hud (A.S), Ibrahim (A.S), na Ismail (A.S).
B. Hud (A.S), Ibrahim (A.S), Ismail (A.S), na Idrisa (A.S).
C. Ibrahim (A.S), Ismail (A.S), Idrisa (A.S), na Hud (A.S).
D. Ismail (A.S), Idrisa (A.S), Hud (A.S), na Ibrahim (A.S).
Jibu: A. Idrisa (A.S), Hud (A.S), Ibrahim (A.S), na Ismail (A.S).
Sababu: Huu ndio mfuatano wa kihistoria wa mitume kwa mujibu wa Qur'an na hadithi.

2. Kwa kutumia maneno uliyopewa, chagua jibu sahihi ili kujaza nafasi iliyoachwa wazi katika vipengele A-E.

Vifungu vya maneno:
Khalifa, Injil, Ifraad, Isnad, Qiran, Imam, Zabur, Matini, Qur'an
A) Msururu wa wapokezi wa Hadithi.
Jibu: Isnad
Sababu: Isnad inarejelea mlolongo wa wapokezi wa hadithi.
B) Miongoni mwa vitabu vya Allah (S.W) alichopewa Nabii Issa (A.S).
Jibu: Injil
Sababu: Injil ni kitabu alichoteremshiwa Nabii Issa (A.S).
C) Aina ya Hija ambapo Haji anavaa Ihram kwa nia ya kufanya Hija tu bila ya Umra.
Jibu: Ifraad
Sababu: Ifraad ni aina ya Hija inayofanywa bila kuchanganya na Umra.
D) Kitabu kisichokuwa na shaka ndani yake.
Jibu: Qur'an
Sababu: Qur'an imeelezwa kuwa kitabu kisichokuwa na shaka ndani yake (Qur'an 2:2).
E) Kiongozi wa dola ya Kiislamu baada ya kutawafu Mtume.
Jibu: Khalifa
Sababu: Khalifa ni kiongozi wa Waislamu aliyekuja baada ya Mtume (S.A.W).

3. Jibu maswali yafuatayo kwa ufupi:

a) Taja nyakati nne ambazo ni haramu kuswali bila sababu maalum kisheria.
i) Baada ya kuswali Swala ya Alfajiri hadi jua lichomoze.
ii) Wakati jua liko katikati ya anga (mchana).
iii) Baada ya kuswali Swala ya Alasiri hadi jua lizame.
iv) Wakati wa kuzama jua kabisa hadi giza lifike kikamilifu.

b) Eleza maana halisi ya dini kwa mtazamo wa Qur'an.
Jibu:
Kwa mujibu wa Qur'an, dini ni mfumo kamili wa maisha unaoongoza watu kufuata maamrisho ya Mwenyezi Mungu katika ibada, maadili, na muamala wa kijamii, kiuchumi, na kisiasa.

c) Kwa mtazamo wa Qur'an, nini lengo la kuletwa mwanadamu hapa ulimwenguni?
Jibu:
Kwa mujibu wa Qur'an, lengo la kuletwa mwanadamu hapa ulimwenguni ni kumwabudu Mwenyezi Mungu pekee (Qur'an 51:56) na kuwa khalifa (mwakilishi) wa Mwenyezi Mungu duniani kwa kufuata sheria zake.

d) Nabii Ibrahim (A.S) alitumia mbinu sita katika kulingania watu wake. Taja mbinu tatu.
i) Kutumia hoja za kiakili kuhusu uumbaji wa maumbile, kama jua na mwezi.

ii) Kubatilisha masanamu ya watu wake kwa kuvunja masanamu madogo.
iii) Kutoa mifano yenye hekima kuhusu upotofu wa kuabudu masanamu.

4. Oanisha maneno kutoka Orodha B na sentensi kutoka Orodha A kisha jaza herufi yake katika jedwali.

Orodha A
i) Njia ya mawasiliano kati ya Allah (S.W) na mja wake.
ii) Mji wa Madina kabla hajahamia Mtume (S.A.W).
iii) Swala inayoasaliwa usiku mwezi wa Ramadhani pekee.
iv) Kuchanganya herufi mbili na kuziitamka kama moja yenye shadda.
v) Habari aliyoitoa Mtume (S.A.W) kama alivyoipokea kutoka kwa Allah (S.W) iliyopo nje ya Qur'an.
vi) Kumfanya mja awe mcha Mungu.
vii) Mji ambao Waislamu wanakwenda kuhiji kila mwaka.
viii) Kiwango cha mali kinachostahiki kutolewa zakat.
ix) Jina na sifa ya kipekee ya Allah (S.W).

Orodha B
A) Zakat
B) Yathrib
C) Tarawehe
D) Witri
E) Idh-haar
F) Idh-gaam
G) Ilhaam
H) Hadith Qudsiy
I) Swaum
J) Makkah
K) Nisab
L) As-Salaam
M) Swala
N) Hadith Nabawiy
O) Faradh Ain

Majibu:
Orodha A: i) G, ii) B, iii) C, iv) F, v) H, vi) I, vii) J, viii) K, ix) L

5. a) Nukuu zifuatazo hazikupangwa katika mtiririko unaotakiwa. Panga nukuu hizo katika mpangilio sahihi ili kupata maana iliyokamilika.

Khutba ya Ijumaa inatimia kwa kutimiza nguzo tano zifuatazo:
A. Kusoma Qur'an angalau aya moja.
B. Kuwaombea dua Waislamu.
C. Kumtakia rehema Mtume (S.A.W).

D. Kumshukuru au kumhindi Allah (S.W).
E. Kuwausia Waislamu kumcha Mungu.

Majibu:
1: A
2: C
3: D
4: B
5: E

b) Mtume (S.A.W) amesema, "Kwa hakika Allah hatazami viwiliwili vyenu wala sura zenu, lakini anatazama nyoyo zenu."

i) Nani aliyepokea hadithi hiyo?
Jibu: Imepokelewa na Abu Hurairah.

ii) Taja aliyekuwa ameandika hadithi hiyo.
Jibu: Imamu Muslim.

iii) Eleza mafunzo matatu yatokanayo na hadithi hiyo.
1. Mwenyezi Mungu anaangalia nia safi na ikhlasi za mtu badala ya mwonekano wa nje.
2. Maadili ya ndani yana umuhimu zaidi kuliko sura ya nje.
3. Uaminifu na unyenyekevu ni sifa za msingi zinazopaswa kuzingatiwa katika ibada na maisha ya kila siku.

6. Eleza sababu tano zilizosababisha Bani Israil kulaaniwa na Allah (S.W).

i. Kuwakufuru Mitume wa Mwenyezi Mungu: Bani Israil walipinga na hata kuwaua baadhi ya mitume waliotumwa kwao na Mwenyezi Mungu, kama inavyotajwa katika Qur'an.

ii. Kuvunja ahadi na maagano ya Mwenyezi Mungu: Walivunja maagano waliyofanya na Mwenyezi Mungu ya kufuata amri Zake na kuwa watiifu.

iii. Kufanya dhuluma: Walifanya dhuluma kwa wanyonge na kukosa uadilifu katika jamii yao.

iv. Kushirikiana na maovu: Badala ya kuamrisha mema na kukataza mabaya, walishirikiana katika mambo maovu kama udanganyifu na rushwa.

v. Kukataa na kugeuza sheria za Mwenyezi Mungu: Walibadilisha baadhi ya sheria za Mwenyezi Mungu kwa maslahi yao binafsi na kupotosha watu wengine.

7. a) Eleza maana ya Zakat kisheria.

i. Zakat kisheria ni sehemu maalum ya mali inayotolewa na Muislamu kwa makundi maalum yaliyotajwa na Qur'an kwa lengo la kutakasa mali na kusaidia jamii yenye uhitaji.

b) Eleza masharti matano ya kuzingatia ili ibada ya utoaji Zakat ikamilike.
i. Mali ifikie kiwango cha nisab kinachokubalika kwa mujibu wa sheria za Kiislamu.
ii. Mali iwe ni ya halali na inayomilikiwa kwa njia sahihi.
iii. Mali iwe imefikisha mwaka mzima wa Kiislamu (hawl) tangu kumilikiwa.
iv. Mtoaji wa zakat awe ni Muislamu aliye na akili timamu na baleghe.
v. Mali iwe ni yenye kuongezeka au kuleta faida, kama mifugo, biashara, au mazao.
8. a) Andika tafsiri ya Suratul-Fatiha.

i. Kwa jina la Mwenyezi Mungu, Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu.
ii. Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, Mola wa walimwengu wote.
iii. Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu.
iv. Mwenye kumiliki Siku ya Malipo.
v. Wewe tu tunakuabudu, na wewe tu tunakuomba msaada.
vi. Tuongoze njia iliyonyooka.
vii. Njia ya wale uliowaneemesha, si ya wale waliokasirikiwa wala ya wale waliopotea.

b) Kwa mujibu wa Suratul-Fatiha toa maelezo kuhusu watu wafuatao:

i. Walioneemeshwa
Walioneemeshwa ni wale waliobarikiwa na Mwenyezi Mungu kwa kupata neema za kiimani, kiroho, na kimaisha. Wanafuata mwongozo wa Qur'an na Sunna.
ii. Walioghadhibikiwa na Allah (S.W)
Hawa ni watu waliompinga Mwenyezi Mungu licha ya kuwa na elimu ya dini, kama Mayahudi walivyofanya kwa kupuuza wahyi na maagizo ya Mwenyezi Mungu.

iii. Waliopotea
Waliopotea ni wale walioacha njia ya Mwenyezi Mungu kutokana na ujinga, uzembe, au kuongozwa na matamanio ya nafsi zao, mfano wa Wakristo walivyoacha kufuata wahyi sahihi.